Control Abstraction

Dr.. Nguyen Hua Phung

HCMC University of Technology, Viet Nam

09, 2013

Simple Call-Return (Goi-Trả về Đơn giản): Là gì: Cơ chế cơ bản nhất, Gọi hàm -> Hàm thực thi -> Xong thì trả kết quả về chỗ gọi.

Đặc điểm: Không có để quy, gọi tường minh, một lối vào, trả về ngay khi xong.

Recursive Call (Goi Đê Quv): Là gì: Cho phép một hàm gọi lại chính nó (trực tiếp hoặc gián tiếp).

Đặc điểm: Cần cơ chế quản lý nhiều bản hoạt động (thường dùng stack).

I. Các Cơ Chế Gọi Chương Trình Con (Cách điều khiển luồng chay)

Exception Processing Handler (Xử lý Ngoại lệ/Biến cố):

Là gì: Xử lý các tình huống lỗi hoặc bất thường (chia cho 0, lỗi truy cập bộ nhớ,...).

Đặc điểm: Việc chuyển điều khiển đến bộ xử lý lỗi (handler) thường không tường minh (không có lệnh call handler ngay chỗ lỗi), có thể xảy ra bất cứ đâu. Giúp tách logic xử lý lỗi ra khỏi logic chính. Dùng trong lập trình hướng sự kiện (event-driven).

Coroutines (Sona hành):

Là gì: Các chương trình con "hợp tác". Có thể tạm dừng thực thị, trả quyền điều khiển cho bên gọi, và sau đó chay tiếp từ đúng chỗ tạm dừng khi được gọi lai. Đặc điểm: Giống như hai người thay phiên nhau làm việc, nhớ được mình đang làm dở ở đâu.

Scheduled Subprograms (Đinh Thời): Là qì: Goi hàm nhưng hàm không chay ngay, Việc thực thi được lên lịch (theo thời gian hoặc đô ưu tiên),

Đặc điểm: Chương trình gọi tiếp tục chay mà không chờ hàm được gọi bắt đầu hay kết thúc. Dùng trong hệ thống cần đáp ứng thời gian thực.

Tasks (Công tác):

Là gì: Các đơn vi công việc có thể chay đồng thời (concurrently) với nhau (trên nhiều CPU hoặc chia sẻ thời gian trên 1 CPU).

Đặc điểm: Chương trình gọi có thể tiếp tục chay song song với task, Cần cơ chế đồng bộ hóa (Synchronization), dễ gặp lỗi tường tranh (Race Condition) và

khóa chết (Deadlock).

Pass by Value (Truyền giá tri):

Là gì: Truyền một bản sao giá tri của tham số thực cho tham số hình thức. Muc đích: Chủ yếu là Input-Only (chỉ truyền vào).

Đặc điểm: Thay đổi tham số hình thức bên trong hàm được gọi không ảnh hưởng đến tham số thực bên ngoài. An toàn nhất. Pass by Result (Truyền kết quả): Là gì: Tham số hình thức không nhân giá tri ban đầu, Hàm được gọi tính toán giá trị cho nó. Khi hàm kết thúc, giá trị cuối cùng của tham số

hình thức được sao chép ngược ra tham số thực. Muc đích: Output-Only (chỉ truyền ra).

Đặc điểm: Không quan tâm giá trị ban đầu của tham số thực.

II. Các Cơ Chế Truyền Tham Số (Cách truyền dữ liêu)

Pass by Value-Result (Truyền giá tri-kết quả):

Là gì: Kết hợp (1) và (2). Giá trị tham số thực được chép vào lúc bắt đầu, Hàm làm việc trên bản sao, Giá trị cuối cùng của bản sao được chép ra tham số thực lúc kết thúc. Muc đích: Input-Output.

Đặc điểm: Giống Pass by reference về hiệu ứng cuối cùng nhưng khác cách hoạt động (dùng bản sao).

Pass by Reference (Truyền tham chiếu):

Là gì: Truyền địa chỉ của tham số thực cho tham số hình thức. Tham số hình thức trở thành một tên gọi khác (alias) cho tham số thực, cùng trỏ vào một ô nhớ.

Muc dich: Input-Output.

Đặc điểm: Mọi thay đổi trên tham số hình thức ảnh hưởng ngay lập tức đến tham số thực. Hiệu quả khi truyền dữ liệu lớn.

Pass by Constant Reference (Truyền tham chiếu hằng):

Là qì: Giống Pass by reference (truyền địa chỉ) nhưng cấm hàm được gọi thay đổi giá trị thông qua tham chiếu đó,

Muc đích: Input-Only.

Đặc điểm: Vừa hiệu quả (không cần sao chép) vừa an toàn (không cho sửa).

Pass by Name (Truyền tên):

Là gì: Cơ chế phức tạp nhất, Truyền chính biểu thức/đoan mã của tham số thực, Biểu thức này sẽ được tính toán lại mỗi lần tham số hình thức được sử dụng bên trong hàm được gọi, và việc tính toán dùng ngữ cảnh (biến) của hàm gọi tại thời điểm đó.

Muc đích: Input-Output (thường thấy trong các ngôn ngữ cũ như Algol).

Đặc điểm: Rất linh hoạt nhưng khó hiểu và có thể gây hiệu ứng phụ không ngờ.

As a Result of a Function (Kết quả trả về của hàm):

Là gì: Không phải cơ chế truyền tham số qua danh sách, mà là giá trị được hàm trả về qua lênh return,

Muc đích: Output-Only.

Đặc điểm: Cách phổ biến nhất để hàm trả về một giá trị duy nhất. Không có tham số thực tượng ứng.

Outline

- Subprogram Definition
- Subprogram Mechanisms
  - Simple Call Return
  - Recursie Call
  - Exception
- Parameter Passing
- 4 Higher-order Funtions

Subprogram Definition

định nghĩa của chương trình con (Subprogram) bao gồm: Specification (Đặc tả):

Subprogram definition consists of:

Specification

- Subprogram name
- Parameters
  - input + output
  - order
  - type

Subprogram name (Tên chương trình con) Parameters (Tham số): Input, Output, thứ tư, kiểu dữ liêu, cơ chế truyền tham số (by value, by reference, by name,...). Behaviour of the subprogram (Hành vi của chương trình con) Implementation (Triển khai): Local data (Dữ liệu cục bộ)

Collection of statements as subprogram body (

Tập hợp các câu lệnh tạo thành thân chương

- trình con) parameter passing mechanisms: by value, by reference, by name,...
- Behaviour of the subprogram

Implementation:

- Local data
- Collection of statements as subprogram body

Example

- How many subprogram definitions are there in the above code? Trong doan code trên, có 2 subprogram definition: apply
- How many parameters are there in each subprogram definition? Subprogram apply có 3 tham số: interval: Int, repeats: Boolean = true, và op: => Unit.
  Subprogram actionPerformed có 1 tham số: e: java.awt.event.ActionEvent.

Subprogram Activation

Khi một chường trình con (subprogram) được gọi để thực thi, nó sẽ được "kích hoạt" (activation). Quá trình kích hoạt này bao gồm các bước sau:

Khởi tạo: Khi chương trình con được gọi, một "activation" (hoạt động) của chương trình con đó được tạo ra. Hủy bổ: Khi chương trình con thực hiện xong nhiệm vụ của nó, "activation" đó sẽ bị hủy. An activation of a subprogram:

- is created when the subprogram is invoked
- is destroyed when the subprogram completed its Mỗi "activation" sẽ bao gồm hai phần: execution

An activation includes

- Static part: Code segment
- Dynamic part: Activation record
  - formal parameters
  - local data
  - return address
  - other links

Static part (Phần tĩnh): Là phần mã lênh (code segment) của chương trình con. Phần này không thay đổi trong suốt quá trình thực thi.

Dynamic part (Phần động): Là "activation record" (bản ghi hoạt động), chứa các thông tin thay đổi trong quá trình thực thi, bao gồm:

Các tham số hình thức (formal parameters)

Dữ liêu cục bô (local data) Đia chỉ trả về (return address) Các liên kết khác (other links)

"activation" giống như là một "phiên bản" làm việc của chương trình con. Mỗi khi chương trình con được gọi, một phiên bản làm việc mới được tạo ra để thực hiện các lệnh. Khi thực hiện xong, phiên bản đó sẽ biến mất.

Subprogram Mechanisms

- Simple Call-Return
- Recursive Call
- Exception Processing Handle một chương trình con khác mà cuối cùng lại gọi lại nó
- Coroutines
- Scheduled Subprograms
- Tasks

một số cơ chế phổ biến mà các ngôn ngữ lập trình sử dụng để quản lý việc thực thi các chương trình con. Các cơ chế này bao gồm:

Simple Call-Return (Gọi và trả về đơn giản): Đây là ci chế cơ bản nhất, khi một chương trình con được gọi, nó sẽ thực thi xong rồi trả kết quả về chỗ gọi. Không có đệ quy, gọi rõ ràng, một lối vào và trả về ngay lập tức.

Recursive Call (Gọi đệ quy): Cho phép một chường trình con gọi lại chính nó (đệ quy trực tiếp) hoặc gọi Inột chường trình con khác mà cuối cùng lại gọi lại nó (đệ quy gián tiếp).

Exception Processing Handler (Xử lý ngoại lệ): Cơ chế này dùng để xử lý các tình huống bất thường xảy ra trong quá trình thực thi chương trình, ví dụ như lỗi chia cho 0, lỗi truy cập bộ nhớ....

Coroutines: Cho phép các chương trình con tạm dừng thực thi và trả quyền điều khiển cho chương trình gọ, sau đó có thể tiếp tục thực thi từ chỗ tạm dừng. Scheduled Subprograms (Chương trình con được lên lịch): Việc thực thi chương trình con không bắt đầu ngay khi nó được gọi, mà được lên lịch theo thời gian hoặc đô ưu tiên.

Tasks: Các đơn vị thực thi có thể chạy đồng thời với các đơn vị khác, có thể trên máy đa xử lý hoặc chia sẻ thời gian trên máy đơn xử lý.

Simple Call-Return

No recursion (Không đệ quy): Tức là chương trình con không gọi lại chính nó.

Explicit Call Site (Vị trí gọi tường minh): Mình thấy rõ ràng chỗ nào trong code gọi chương trình con.

Single Entry Point (Một điểm vào): Mỗi lần gọi là chỉ có một điểm bắt đầu thực thi duy nhất của chương trình con. Immediate Control Passing (Chuyển giao điều khiển ngay lập tức): Khi gọi chương trình con, quyền điều khiển chuyển ngay cho nó, và khi nó xong thì trả về ngay.

Single Execution (Thực thi đơn): Chương trình con thực thi một lần rồi trả về.

Basic Features

- No recursion
- Explicit Call Site
- Single Entry Point
- Immediate Control Passing
- Single Execution

Recursive Call

- Be able to call recursive
  - Direct Recursice Call
  - Indirect Recursive Call (Mutual Recursive)
- Other features same as Simple Call-Return

Direct Recursive Call (Đệ quy trực tiếp): Là khi một chương trình con gọi trực tiếp đến chính nó.
Indirect Recursive Call (Mutual Recursive) (Đệ quy gián tiếp hay đệ quy tương hỗ): Là khi một chương trình con gọi một chương trình con khác, và chương trình con kia lại gọi ngược lại chương trình con ban đầu.
Ngoài ra, các đặc điểm khác của Recursive Call cũng giống như Simple Call-Return.

Exception Processing Handler

- May have no explicit call site
- Used in
  - Event-Driven Programming
  - Error Handler

Example,

catch

class EmptyExcp extends Throwable {int x=0;};

int average(int[] V) throws EmptyExcp(){ if (length(V)==0) throw new EmptyExcp(); else ... }; try { . . . average (W);

Cái này dùng để xử lý mấy tình huống "oái oăm" xảy ra khi chạy chường trình. Ví dụ như là chia cho số 0, truy cấp vào vùng nhớ không được phép, hoặc là file không tồn tại... Mấy cái "ngoai lê" này có thể:

May have no explicit call site (Có thể không có vị trí gọi tường minh): Tức là nó có thể xảy ra ở đâu đó trong chương trình mà mình không biết trước được.

```
Used in (Được dùng trong):
                                 Event-Driven Programming (Lâp trình hướng sử
                                 kiện): Ví dụ như khi người dùng click chuột, gõ
                                 phím... nếu có lỗi gì xảy ra thì bô xử lý ngoại lê sẽ
                                Error Handler (Xử lý lỗi): Cái này thì rõ rồi, dùng
                                để xử lý các loại lỗi khác nhau.
Ngoai lê giống như mấy cái sư cố bất ngờ. Mình không biết khi nào nó xảy
ra, nhưng mình có thể chuẩn bị sẵn các phương án để xử lý khi nó xảy ra.
```

(EmptyExcp e) { write("Array empty"); }

Exception Mechanisms

Khi một ngôn ngữ lập trình hỗ trợ việc xử lý ngoại lệ, nó cần phải quy định rõ ràng mấy cái này:

which exceptions can be handled and how they can be defined (những loại ngoại lệ nào có thể được xử lý và cách định nghĩa chúng):

Ví dụ, trong Java thì ngoại lệ phải là một lớp con của Throwable. Trong Ada thì nó là các giá trị của một kiểu đặc biệt. Còn C++ thì có thể là bất kỳ giá trị nào.

how an exception can be raised (cách phát sinh một ngoại lệ):

A language must specify:

- which exceptions can be handled and how they can be defined
- how an exception can be raised
- how an exception can be handled

Ngoại lệ có thể được phát sinh bởi người dùng (ví dụ như khi click chuột, gõ phím), bởi hệ điều hành, bởi một đối tượng (ví dụ như Timer), hoặc bởi chính lập trình viên (thông qua lệnh throw). how an exception can be handled (cách xử lý một ngoại lê):

Cái này liên quan đến việc định nghĩa một khối code được bảo vệ (protected block) để "bắt" ngoại lệ, và định nghĩa bộ xử lý ngoại lệ (exception handler) tường ứng với khối đó.

Ngoài ra, ngôn ngữ cũng cần quy định về "termination semantic" (ngữ nghĩa kết thúc) khi xảy ra ngoại lệ, ví dụ như là có tiếp tục thực thi sau khi xử lý ngoại lệ hay không (resumable vs. non-resumable), và nếu không tiếp tục thì có "unwind stack" (giải phóng stack) hay không.

How an exception can be defined

- Java: subclass of Throwable
- Ada: values of a special type
- C++: any value

Mỗi ngôn ngữ lập trình có cách riêng để định nghĩa một loại ngoại lê mới:

Java: Ngoại lệ được định nghĩa bằng cách tạo ra một lớp con của lớp Throwable.

Ada: Ngoại lệ là các giá trị của một kiểu đặc biệt.

C++: Ngoại lệ có thể là bất kỳ giá trị nào.

How an exception can be raised

Ngoại lệ có thể được "tung ra" (raised) từ nhiều nguồn khác nhau:

By user interaction (Do tương tác của người dùng): Ví dụ như khi mày click chuột, di chuyển chuột, hoặc thay đổi nội dung ô nhập liệu, có thể phát sinh ngoại lệ nếu có lỗi xảy ra trong quá trình xử lý sự kiện đó.

Raising exception

- By user interaction (Click, MouseMove, TextChange, ...)
- By operating system
- By an object (Timer)
- By programmer (throw)

By operating system (Do hệ điều hành): Hệ điều hành có thể phát sinh ngoại lệ, ví dụ như lỗi truy cập bộ nhớ trái phép.

By an object (Do một đối tượng): Một đối tượng cụ thể trong chương trình cũng có thể phát sinh ngoại lệ, ví dụ như đối tượng Timer trong ví dụ ở slide.

By programmer (Do lập trình viên): Mày có thể tự phát sinh ngoại lệ trong code bằng cách sử dụng từ khóa throw.

Example in Scala

```
sử dụng Timer để phát sinh sư kiên, sau đó có thể liên kết với việc xử lý ngoại lê (
   mặc dù ví du này chủ yếu minh hoa cách dùng Timer và hàm bậc cao):
     object Timer {
       def apply(interval: Int,
                    repeats: Boolean = true)
                    (op: => Unit) {
          val timeOut = new javax.swing.AbstractAction() {
            def actionPerformed
            (e: java.awt.event.ActionEvent) = op
          val t = new javax.swing.Timer(interval, timeOut)
          t.setRepeats(repeats)
          t.start()
     Timer(2000) { println("Timer went off") }
     Timer(10000, false) { println("10 seconds are over!") }
Đoan code này định nghĩa một Timer sẽ chay một đoan code (op) sau một khoảng thời gia
interval). Nếu có lỗi xảy ra trong op, nó có thể được bắt và xử lý như một ngoại lê. Ví dụ
dưới cùng cho thấy cách gọi Timer với các khoảng thời gian và hành đông khác nhau.
```

How an exception can be handled

Cách xử lý ngoại lệ (How an exception can be handled):

Để xử lý ngoại lệ, mình cần làm mấy việc sau:

Define the protected block (Định nghĩa khối được bảo vệ): Đây là đoạn code mà mình muốn theo dõi xem có ngoại lệ xảy ra hay không. Define exception handler (Định nghĩa bộ xử lý ngoại lệ): Cái này là đoạn code sẽ được chạy khi một ngoại lệ cụ thể xảy ra trong khối được bảo vệ.

- Define the protected block to intercept the exception for being handled
- Define exception handler associated with the protected block

Termination Semantic

- non-resumable (common) + stack unwinding
- resumable
  - at the statement causing the error
  - after the statement causing the error

Về ngữ nghĩa kết thúc (Termination Semantic), tức là chuyện gì sẽ xảy ra sau khi ngoại lệ được xử lý:

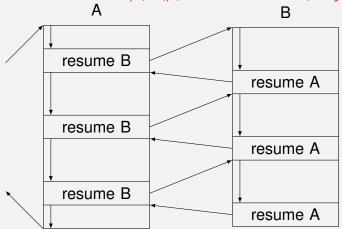
Non-resumable (Không tiếp tục được): Đây là trường hợp phổ biến. Sau khi ngoại lệ được xử lý, chương trình sẽ không tiếp tục thực thi từ chỗ gây ra lỗi nữa. Thường đi kèm với "stack unwinding", tức là giải phóng các hàm đã gọi trên stack cho đến khi gặp bộ xử lý ngoại lê phù hợp.

Resumable (Có thể tiếp tục được): Ít phổ biến hơn. Sau khi xử lý ngoại lệ, chương trình có thể tiếp tục thực thi, có thể là ngay tại câu lệnh gây lỗi hoặc sau câu lệnh gây lỗi.

Coroutines

A coroutine may postpone its execution and control is back to caller. Its execution later is resumed at the place it postponed.

Một coroutine (chương trình con tương trợ) có thể tạm dùng việc thực thi của nó và trả quyền điều khiển lại cho bên đã gọi nó. Sau đó, nó có thể tiếp tục chay lai từ chính xác cái chỗ mà nó đã tam dừng trước đó.

Cái hình vẽ này cho thấy sự tương tác giữa hai coroutine, gọi là A và B.

Ban đầu, có thể là A bắt đầu chạy (mũi tên đi vào A từ bên trái). Trong A, nó gặp lệnh resume B. Lúc này, A sẽ tạm dừng lại ngay tại dòng lệnh đó và chuyển quyền điều khiển sang cho B. Mũi tên từ A chỉ sang B tượng trưng

cho việc này. B bắt đầu chạy (hoặc tiếp tục chạy từ chỗ nó dừng lần trước). Trong B, nó gặp lệnh resume A. Lúc này, B sẽ tạm dừng và chuyển quyền điều khiển lai cho A. Mũi tên từ B chỉ sang A tương trưng cho việc này.

Quan trong là khi A nhân lai quyền điều khiển, nó sẽ tiếp tục chay từ ngay sau

dòng lênh resume B mà nó đã tam dừng trước đó.

Cứ thế, A và B luân phiên nhau chạy, mỗi lần gặp resume là nhường quyền điều khiển cho bên kia và "đánh dấu" lại chỗ dừng để lần sau quay lại chạy tiếp. Khác với hàm gọi thông thường là gọi xong là chạy hết rồi trả về chỗ gọi nó, coroutine có thể tạm dừng bất cứ lúc nào và cho bên khác chạy, rồi sau đó cái bên kia lại có thể "nhường" lại quyền điều khiển để coroutine ban đầu tiếp tục

chay tiếp. Nó giống như hai người đang làm việc chung, thay phiên nhau làm.

Tasks

"Tasks" (tác vụ) trong lập trình là các đơn vị công việc có khả năng chạy đồng thời (concurrently) với các tác vụ khác.

Đặc điểm của Tasks:

Có thể thực thi đồng thời với các tác vụ khác.

Có thể chạy trên máy có nhiều bộ xử lý (multi-processor machine) hoặc trên máy chỉ có một bộ xử lý bằng cách sử dụng kỹ thuật chia sẻ thời gian (time sharing).

- able to execute concurrently with other tasks
- run on multi-processor machine or
- single processor machine using time sharing

khi các tác vụ chạy đồng thời, sẽ có một số vấn đề phát sinh cần phải xử lý

Issue?

- Synchronization
  - với nhau, tránh xung đột khi cùng truy cập vào tài nguyên chung

    Race condition
  - Deadlock
- Communication

. Race condition (Tình trạng chạy đua): Xảy ra khi kết quả của chương trình phụ thuộc vào thứ tự mà các tác vụ truy cập hoặc sửa đổi dữ liệu dùng chung. Nếu thứ tự thực thi thay đổi, kết quả cũng thay đổi, dẫn đến lỗi

Synchronization (Đồng bộ hóa): Làm sao để các tác vụ phối hợp nhịp nhàng

không mong muốn.

Deadlock (Tắc nghẽn): Xảy ra khi hai hoặc nhiều tác vụ chờ đợi lẫn nhau một cách vô hạn để giải phóng tài nguyên, dẫn đến tất cả đều bị kẹt lại và không thể tiếp tục thực thi.

Communication (Truyền thông): Làm sao để các tác vụ có thể trao đổi thông tin hoặc dữ liệu với nhau.

Example in Scala

ví dụ bằng Scala để minh họa việc sử dụng parallel collections (.par) để thực thi các thao tác trên mảng một cách song song (parallel processing), đây là một dạng của Tasks:

```
val pa = (0 until 10000).toArray.par
    pa.map(+1)
    pa map \{ v \Rightarrow if (v \% 2 == 0) v else -v \}
val pa = (0 until 10000), to Array, par // Tạo một parallel array từ dãy số từ 0 đến
                                                  9999 [cite: 25, 26]
                                                pa.map(_+1) // Công 1 cho mỗi phần tử, thực hiện song song [cite: 26]
    pa.fold(0) { _ + _ }
                                                 pa map { v => if (v % 2 == 0) v else -v } // Đổi dấu các số lẻ, thực hiện song song [
                                                  cite: 261
                                                  pa.fold(0)\{\_+\_\} // Tính tổng các phần tử, có thể thực hiện song song [cite:
    var a = 0
                                                  271
                                                 var a = 0
    pa foreach { a += _ } pa foreach { a += _} // Cộng dồn các phần tử vào biến 'a'. Chú ý: thao tác này có
                                                  thể gặp vấn đề Race condition vì nhiều tác vụ cùng ghi vào biến 'a' mà không có
Ví du này cho thấy cách Scala hỗ trở việc tạo ra các "tasks" ngẫm khi sử dụng .par trên collection, cho phép các
```

Ví dụ này cho thấy cách Scala hỗ trợ việc tạo ra cắc "fasks" ngẩm khi sử dụng .par trên collection, cho phép các thao tác như map và fold được thực hiện trên nhiều nhân xử lý cùng lúc. Tuy nhiên, dòng cuối cùng (pa foreach { a + = _}) là một ví dụ tiềm ẩn vấn đề "race condition" nếu không có biện pháp đồng bộ hóa phù hợp, vì nhiều tác vụ có thể cùng cố gắng cập nhật biến a cùng lúc.

Scheduled subprograms

Cái này khác với cách gọi chương trình con thông thường. Với Scheduled subprograms, khi mày gọi nó, nó không bắt đầu chạy ngay lập tức đâu. Thay vào đó, việc thực thi của nó sẽ được "lên lịch" bởi một bộ điều phối (scheduler).

Việc lên lịch này có thể dựa trên:

scheduled by time (lên lịch theo thời gian): Ví dụ như slide ghi "CALL A AT TIME = CURRENT_TIME + 10", tức là gọi chường trình con A để chạy sau 10 đơn vị thời gian kế từ bây giờ.

scheduled by priority (lên lich theo độ ưu tiên): Ví dụ "CALL B WITH PRIORITY 7", tức là gọi chương trình con B với độ ưu tiên là 7. Bộ điều phối sẽ dựa vào độ ưu tiên này để quyết định khi nào nên cho B chạy so với các tác vụ khác.

- The execution of callee is NOT started when it is invoked
  - scheduled by timeCALL A AT TIME = CURRENT_TIME + 10
  - scheduled by priority
     CALL B WITH PRIORITY 7
- Controlled by a scheduler

Cả quá trình này được Controlled by a scheduler (Kiểm soát bởi một bộ điều phối). Bộ điều phối này giống như một người quản lý công việc, nó sẽ xem xét các yêu cầu chay chương trình con và quyết định khi nào thì thực sự cho chúng chay dựa trên các quy tắc lên lịch (thời gian, độ ưu tiên, v.v.).

Formal and Actual Parameter

"Formal and Actual Parameter" (Tham số hình thức và Tham số thực tế)

Definition

- Formal parameters:int foo(float x,bool& y);
  - just a simple name
  - close to a variable declaration
  - combine with symbols relating to parameter passing mechanism
- Actual parameters/Arguments:foo(4*a,b)
  - an expression

Formal-Actual Corresponding

- by position int foo(float a,int b) ← foo(x+1,y-2)
- by name int foo(float a,int b) ← foo(b = x+1, a = y-2)

Formal parameters (Tham số hình thức): Là mấy cái tên biến mà bạn <u>khai báo trong định nghĩa của chương trình con</u>. Ví dụ trong int foo(float ×, bool& y);, thì × và

La may cai ten dien ma bạn <u>khai bao trong dịnh nghia của chương trinh con</u>. Vi dụ trong int too(tloat x, boola y);, thi x và y là tham số hình thức. Nó giống như tên gọi đơn giản thôi.

Gần giống với việc khai báo biến cục bộ trong chương trình con. Có thể kết hợp với các ký hiêu liên quan đến cơ chế truyền tham số (ví du: & trong C++ cho truyền tham chiếu).

Actual parameters/Arguments (Tham số thực tế / Đối số): Là mấy cái giá tri hoặc biểu thức mà bạn truyền vào khi gọi chương trình con. Ví dụ khi gọi foo(4*a, b), thì 4*a và b là

tham số thực tế. Chúng thường là các biểu thức cần được tính toán giá trị trước khi truyền đi.

Formal-Actual Corresponding (Sự tương ứng giữa tham số hình thức và thực tế): Làm sao để chương trình biết tham số thực tế nào sẽ "điền vào" tham số hình thức nào? Có hai cách phổ biến được slide

nhắc đến:

Definition (Dinh nghĩa):

by position (Theo vị trí):
Cách này phổ biến nhất. Tham số thực tế đầu tiên tương ứng với tham số hình thức đầu tiên, tham số thực tế thứ hai tương ứng với tham số hình thức thứ hai, và cứ thế tiếp tục.
Ví dụ: int foo(float a, int b) được gọi bằng foo(x+1, y-2). Lúc này, x+1 sẽ là giá trị cho a, và y-2 sẽ là giá trị cho b. Thứ tự của chúng trong lời gọi hàm và trong đinh nghĩa hàm phải khớp nhau.

by name (Theo tên): Cách này ít phổ biến hơn. Bạn chỉ định rõ tham số thực tế nào sẽ tương ứng với tham số hình thức nào bằng cách dùng tên của tham số hình thức

ví dụ: int foo(float a, int b) được gọi bằng foo(b = x+1, a = y-2). Mặc dù b được viết trước a trong lời gọi, nhưng do bạn chỉ định rõ b = x+1 và a = y-2, nên x+1 sẽ là giá trị cho tham số hình thức b, và y-2 sẽ là giá trị cho tham số hình thức a.

chi ainn ro D = x+1 và a = y-2, nen x+1 se là già trị cho tham so ninh thực D, và y-2 se là già trị cho tham so ninh thực à. Thứ tự trong lời gọi không quan trọng bằng việc chỉ định tên. Hiểu đơn giễn tham số hình thức là cói "chỗ chứn" dữ liệu trong định nghữa hàm, còn tham số thực tế là "dữ liệu thật" m

Hiểu đơn giản, tham số hình thức là cái "chỗ chứa" dữ liệu trong định nghĩa hàm, còn tham số thực tế là "dữ liệu thật" mà ban bỏ vào cái chỗ chứa đó khi dùng hàm. Có thể bỏ vào theo thứ tư hoặc chỉ rõ tên chỗ chứa.

Parameter Passing

- Input-Output
  - By value-result
  - By reference
  - By name
- Input Only
  - By value
  - By constant reference
- Output Only
  - By result
  - As a result of a function

"Parameter Passing" (Truyền tham số). Cái này là cách dữ liệu được chuyển giữa chường trình gọi (caller) và chường trình con được gọi (callee). Input-Output (Vừa là đầu vào, vừa là đầu ra): Tham số này vừa dùng để truyền dữ liệu từ chương trình gọi vào chương trình con, và sau khi chương trình con xử lý, kết quả thay đổi trên tham số này sẽ được trả ngược về chương trình gọi. Có 3 cơ chế chính cho loại này:

Slide chia ra làm 3 loai chính dựa trên mục đích sử dụng của tham số:

By value-result (Theo giá tri - kết quả): Giá tri của tham số thực tế được sao chép vào tham số hình thức khi chường trình con bắt đầu. Chường trình con làm việc với bản sao này. Khi chương trình con kết thúc, giá trị cuối cùng của tham số hình thức được sao chép ngược trở lại vào tham

số thực tế ban đầu. (aiống như pass by value nhưng có thêm chép giá trị cuối vào cái ban đầu trở lại) By reference (Theo tham chiếu): Thay vì sao chép giá trị, đia chỉ bộ nhớ của tham số thực tế được truyền vào chương trình con. Tham số hình thức lúc này hoạt động như một bí danh (alias) cho tham số thực tế. Bất kỳ thay đổi nào trên tham số hình thức bên trong chương trình con sẽ

trực tiếp ảnh hưởng đến tham số thực tế bên ngoài. By name (Theo tên): Đây là cơ chế ít phổ biến hơn, thường được dùng trong các ngôn ngữ lập trình chức năng. Biểu thức của tham số thực tế

không được tính toán giá trị ngay khi gọi hàm, mà nó được truyền dưới dạng một "công thức" hoặc "khuôn mẫu" (thường gọi là thunk). Bất cứ khi nào tham số hình thức được sử dụng trong chương trình con, cái "công thức" này mới được tính toán lại giá trị của nó tại thời điểm đó và trong môi trường thực thị hiện tại của chương trình con.

Input Only (Chỉ là đầu vào): Tham số này chỉ dùng để truyền dữ liêu từ chương trình gọi vào chương trình con, Chương trình con sẽ sử dụng giá tri này nhưng không được phép thay đổi nó theo cách mà sự thay đổi đó ảnh hưởng đến tham số thực tế bên ngoài. Có 2 cơ chế chính: By value (Theo giá tri): Giá tri của tham số thực tế được sao chép vào tham số hình thức khi chương trình con bắt đầu. Chương trình con làm việc với bản sao này. Mọi thay đổi trên bản sao sẽ không ảnh hưởng đến tham số thực tế.

By constant reference (Theo tham chiếu hằng số): Địa chỉ của tham số thực tế được truyền vào, tương tự như By reference. Tuy nhiên, ngôn ngữ lập trình đảm bảo rằng chương trình con không thể thay đổi giá trị mà tham chiếu đó trỏ tới (ví dụ dùng từ khóa const trong C++). Cách này hiệu quả khi truyền các đối tương lớn vì không cần sao chép toàn bộ dữ liệu, nhưng vẫn đảm bảo an toàn dữ liệu đầu vào.

Output Only (Chỉ là đầu ra): Tham số này chỉ dùng để chương trình con trả kết quả về cho chương trình gọi, Chương trình gọi không truyền dữ

liêu đầu vào qua tham số này. Có 2 cách:

By result (Theo kết quả): Giá tri của tham số hình thức bên trong chương trình con khi nó kết thúc sẽ được sao chép ngược trở lai vào tham số thực tế tương ứng. Giống By value-result nhưng không có bước sao chép từ tham số thực tế vào tham số hình thức lúc bắt đầu.

As a result of a function (Là kết quả trả về của hàm): Đây là cách phổ biến nhất. Giá tri kết quả được trả về trực tiếp bởi hàm thông qua từ

khóa return, chứ không thông qua tham số nào cả. Ví du như int foo() ... return 0;, kết quả là 0 được trả về trực tiếp, Mỗi cơ chế truyền tham số này có ưu và nhược điểm riêng về hiệu nặng, độ an toàn dữ liệu và cách hoạt động. Việc lựa chọn cơ chế nào phụ thuộc

vào ngôn ngữ lập trình và vêu cầu cụ thể của bài toán.

Pass by value-result

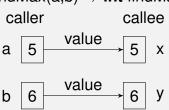
Pass by value-result

caller

a 5

b 6

 Pass by value-result findMax(a,b) ⇒ int findMax(int x,int y) {...}

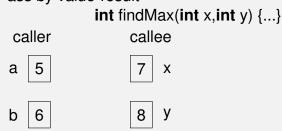
Bên caller (chường trình gọi), biến a có giá trị là 5, b có giá trị là 6.

Khi gọi hàm findMax(a, b), giá trị của a (là 5) được sao chép sang tham số hình thức x bên callee (hàm findMax). Mũi tên "value" từ a sang x chỉ điều này.

Tường tự, giá trị của b (là 6) được sao chép sang tham số hình thức y bên callee. Mũi tên "value" từ b sang y chỉ điều này.

Lúc này, bên callee, $\times$ có giá trị 5, y có giá trị 6. Chúng là bản sao độc lập với a và b.

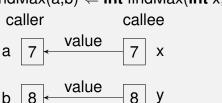
Pass by value-result

Bên trong hàm findMax (callee), giá trị của các biến cục bộ x và y đã bị thay đổi trong quá trình tính toán (ví dụ: hàm này tìm max rồi gán lại, hoặc làm gì đó khác). Giả sử giá trị của x giờ là 7 và y là 8.

Lưu ý là giá trị của a và b ở bên caller vẫn giữ nguyên là 5 và 6, vì $\times$ và y chỉ là bản sao thôi.

 Pass by value-result findMax(a,b) ← int findMax(int x,int y) {...}

Hàm findMax đã thực thi xong. Theo cơ chế Pass by value-result, giá trị cuối cùng của các tham số hình thức $(x \ va\ y)$ sẽ được sao chép ngược trở lại vào các tham số thực tế tương ứng $(a \ va\ b)$.

Giá trị cuối cùng của $\times$ (là 7) được sao chép ngược về a. Mũi tên "value" từ $\times$ sang a chỉ điều này.

Giá trị cuối cùng của y (là 8) được sao chép ngược về b. Mũi tên "value" từ y sang b chỉ điều này.

Pass by value-result

caller

a 7

b 8

Quá trình sao chép ngược đã hoàn tất. Bây giờ, ở bên caller, giá trị của a đã được cập nhật thành 7 và giá trị của b đã được cập nhật thành 8.

Pass by value-result

Pass by reference

Pass by value-result

Pass by reference

caller

a 5

b | 6

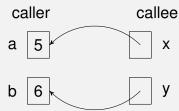
Pass by value-result

Pass by reference findMax(a,b) ⇒ int findMax(int& x,int& y) {...} caller callee
 a 5 address x
 b 6 address y

Pass by value-result

Pass by reference

int findMax(int& x,int& y) {...}

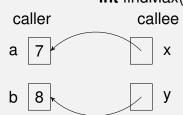

Lời gọi là findMax(a, b), và định nghĩa hàm bên callee là int findMax(int& x, int& y). Cái ký hiệu & ở đây chỉ ra rằng x và y là tham chiếu.

Thay vì sao chép giá trị như Pass by value-result, ở đây địa chỉ bộ nhớ của a được truyền cho x, và địa chỉ bộ nhớ của b được truyền cho y. Mũi tên "address" chỉ điều này. Lúc này, x không phải là một bản sao giá trị của a nữa, mà x trở thành một cái tên khác (bí danh - alias) dùng để chỉ cùng ô nhớ với a. Tương tự, y là bí danh cho b.

Pass by value-result

Pass by referenceint findMax(int& x,int& y) {...}

Hình vẽ dùng các đường cong nối x với a và y với b để thể hiện rằng chúng đang trỏ đến cùng một vị trí trong bộ nhớ. Khi chương trình con (callee) thao tác với x hoặc y, nó đang trực tiếp làm việc trên ô nhớ của a và b ở bên caller.

Pass by value-result

 Pass by reference findMax(a,b) ←
 caller

a 7

b 8

Giả sử bên trong hàm findMax, giá trị của x được thay đổi thành 7 và y thành 8.

 $Vì \times v\grave{a}$ y là bí danh cho a và b, nên ngay lập tức, giá trị trong ô nhớ của a trở thành 7 và của b trở thành 8.

Mày có thể thấy giá trị hiển thị bên phía caller cũng thay đổi thành 7 và 8, đồng bộ với giá trị bên callee thông qua mối liên kết tham chiếu.

Pass by value-result

Pass by reference

Pass by name

Pass by value-result

Pass by reference

 Pass by name findMax(a,b) ⇒ int findMax(int⇒ x,int⇒ y) {...}

Pass by value-result

Pass by reference

Pass by name

Pass by value

Pass by value

caller

a 5

b 6

Pass by value findMax(a,b) ⇒ int findMax(int x,int y) {...} caller callee
 a 5 value 5 x
 b 6 value 6 y

Pass by value

int findMax(int x,int y) {...}

caller

callee

a 5

7 x

b | 6

8 У

 Pass by value findMax(a,b) ← caller

a 5

b 6

(Vẫn giữ giá trị cũ, vì pass by value nên nó chỉ thay đổi giá trị copy)

Pass by value

Pass by constant reference

Pass by value

Pass by constant reference

caller

a 5

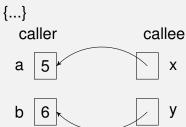
b | 6

Pass by value

Pass by constant reference findMax(a,b) ⇒ int findMax(const int& x,const int& y) {...}
 caller callee
 a 5 address x

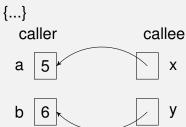
Pass by value

Pass by constant reference
 int findMax(const int& x,const int& y)

Pass by value

Pass by constant reference
 int findMax(const int& x,const int& y)

Pass by value

 Pass by constant reference findMax(a,b) ←

caller

a | 5

b | 6

Pass by result

 As a result of a function int foo() ... return 0;
 No actual parameter: foo() + 1

Pass by result

caller

a 5

b 6

 As a result of a function int foo() ... return 0;
 No actual parameter: foo() + 1

 Pass by result findMax(a,b) ⇒ int findMax(int x,int y) {...} caller callee

a 5 x

6

 As a result of a function int foo() ... return 0;
 No actual parameter: foo() + 1 khi truyền vào hàm findMax (callee), các tham số hình thức x và y được tạo ra, nhưng không được gán giá trị ban đầu từ a và b. Chúng coi như chứa có giá trị gì lúc này.

Pass by result

int findMax(int x,int y) {...}

caller

callee

a 5

3 x

b 6

4

 As a result of a function int foo() ... return 0;
 No actual parameter: foo() + 1 Bên trong hàm findMax, chương trình con sẽ tính toán và gán các giá trị nào đó cho x và y (3, 4).

Khi hàm findMax kết thúc, giá trị cuối cùng của x và y sẽ được sao chép ngược trở lại vào biến a và b ở bên caller.

Tức là, dữ liệu chỉ đi một chiều từ callee ra caller thông qua việc sao chép ngược kết quả cuối cùng. Giá trị ban đầu của a và b không ảnh hưởng đến giá trị khởi tạo của x và y.

Pass by result findMax(a,b) ← caller
a 3 value 3
b 4 value 4

 As a result of a function int foo() ... return 0;
 No actual parameter: foo() + 1

Higher-order Functions

A function is *higher-order* when it accepts functions

- as its input parameters (fairly common)
- as its out parameters (less common but required in functional programming)

```
Example, in stdlib.h of C, there is a built-in sorting function
void qsort(void *base, size t nmemb, size t size,
            int(*compar)(const void *, const void *));
int
int sorter(const void *first arg,const void *second arg)
    int first = *(int*)first arg;
    int second = *(int*)second arg;
    if (first < second) return -1;
    else if (first == second) return 0;
    else return 1;
```

Nó nhân các hàm khác làm tham số đầu vào (accepts functions as its input parameters). Cái này khá phổ biến. Nó trả về một hàm như là kết quả đầu ra (as its out parameters). Cái này ít phổ biến hơn, nhưng cần

Một hàm được gọi là hàm bậc cao khi nó có một trong hai đặc điểm sau (hoặc cả hai):

ví du trong thư viên chuẩn C (stdlib.h), đó là hàm sắp xếp gsort.

thiết trong lập trình chức năng.

Cái khai báo của hàm gsort là: void qsort (void * base , size_t nmemb, size_t size , int (* compar) (const void * , const void *));

Để ý cái tham số cuối cùng: int (* compar) (const void * , const void *). Đây chính là một con trỏ hàm (pointer to a function). Điều này có nghĩa là hàm gsort nhân một hàm khác làm tham số đầu vào. Cái hàm được truyền vào này (gọi là compar) có nhiệm vụ so sánh hai phần tử với nhau. qsort sử dụng cái hàm so sánh này để biết được thứ từ của các phần tử khi sắp xếp.

int_sorter: Hàm này nhân hai con trỏ void*, ép kiểu chúng về con trỏ int, lấy giá trị và so sánh hai số nguyên. Nó trả về -1 nếu first nhỏ hơn second, O nếu bằng nhau, và 1 nếu first lớn hơn second. Cái hàm gsort cần

một hàm so sánh có kiểu trả về và tham số đúng như vậy.

Higher-order Functions

A function is *higher-order* when it accepts functions

- as its input parameters (fairly common)
- as its out parameters (less common but required in functional programming)

```
Example, in stdlib.h of C, there is a built-in sorting function
void gsort(void *base, size t nmemb, size t size,
            int(*compar)(const void *, const void *));
int main() {
    int array[10], i;
    /* fill array */
    for (i = 0; i < 10; ++i)
        array[i] = 10 - i;
    qsort(array, 10, sizeof(int), int sorter);
    for (i = 0; i < 10; ++i)
        printf ("%d\n" ,array[i]);
```

slide tiếp theo cho thấy cách qsort được sử dụng trong hàm main:

Ở dòng qsort (array , 10, sizeof (int), int_sorter);, hàm qsort được gọi với các tham số: mảng cần

sắp xếp (array), số lượng phần tử (10), kích thước mỗi phần tử (sizeof(int)), và quan trọng nhất là truyền hàm int_sorter vào làm tham số cuối cùng.

Như vậy, qsort là một ví dụ về hàm bậc cao vì nó nhận một hàm khác (int_sorter) làm tham số đầu vào

để thực hiện công việc của mình.

Về phần hàm bâc cao trả về hàm khác, slide có nhắc đến nhưng không có ví dụ cụ thể trên slide này. Ý

tưởng là một hàm có thể tạo ra (hoặc trả về) một hàm mới để sử dụng sau này.

Nói tóm lai, hàm bâc cao là những hàm có khả năng xử lý các hàm khác như dữ liêu thông thường (nhân

làm tham số hoặc trả về làm kết quả).

What is non-local environment?

- Deep binding
- Shallow binding

Trong phạm vi tĩnh, biến $\times$ mà hàm f nhìn thấy được xác định lúc biến dịch dực trên cấu trúc lồng nhau của code. Hàm f dược định nghĩa ở ngoài cũng, nơi int $\times$ = 1;. Vì vậy, f luân nhìn thấy biến $\times$ toàn cục có giá trị là 1.

```
"Deep binding" cũng củng cố điều này: f mang theo môi
                                                                trường định nghĩa của nó (nơi x = 1).
Example, Static scope: z = 6
                                                                Khi q(f) được qoi:
                                                                Bên trong q, có int x = 2;.
      int x = 1;
                                                                Lệnh return h(3) + x; thực thi, h ở đây chính là hàm f.
                                                                Lời gọi h(3) (tức là f(3)) được thực hiện, f sẽ tính x + y.
      int f(int y){ return x+y; }
                                                                Vì phạm vi tĩnh và deep binding, f nhìn thấy x toàn cục là 1,
                                                                và tham số y là 3. Kết quả của f(3) là 1+3=4.
                                                                a sau đó tính 4+x (với x cục bộ của a là 2).
                                                                Kết quả là 4+2=6.
      int g (int h(int b)){
                                                                Kết quả: z = 6 (Slide ghi "Static scope: z = 6", phù hợp với
              int x = 2;
                                                                Deep binding trong pham vi tĩnh).
              return h(3) + x; //shallow binding
```

► Skip Scala Example

 $\{int x = 4;$

int z = g(f); //deep binding

Môi trường không cục bộ (non-local environment) của một hàm là tập hợp các biến nằm ngoài phạm vi trực tiếp của hàm đó, nhưng nó vẫn có thể truy cập được theo quy tắc phạm vi (scoping rule) của ngôn

ngữ. Ví dụ, các biến toàn cục, hoặc các biến trong các khối lệnh/hàm bao quanh nó.

Deep binding (Ràng buôc sâu):

Nó liên quan đến việc khi mình truyền một hàm làm tham số cho hàm khác, thì cái hàm được truyền đó sẽ

Khi một hàm được định nghĩa, nó có thể truy cập các biến được khai báo bên trong nó (biến cục bộ - local

truy cập đến các biến nằm ngoài phạm vi của nó (non-local variables) như thế nào.

What is non-local environment? (Môi trường không cục bô là gì?)

Tức là, nó "nhớ" cái môi trường xung quanh nó lúc nó được tạo ra.

Slide đề cập đến mấy khái niệm này:

variables) và các tham số của nó.

Khi một hàm được truyền làm tham số, và nó cần truy cập đến một biến không cục bộ, "Deep binding" có nghĩa là hàm đó sẽ sử dụng giá tri của biến không cục bộ tại môi trường mà hàm đó được ĐINH NGHĨA.

Shallow binding (Ràng buộc nông):

Ngược lại với Deep binding, "Shallow binding" có nghĩa là hàm được truyền sẽ sử dụng giá trị của biến không cục bộ tại môi trường mà hàm đó được GQI (thực thi). Tức là, nó lấy giá tri của biến không cục bô trong môi trường hiện tại của cái hàm đang gọi nó.

Functions as Parameters

What is non-local environment?

- Deep binding
- Shallow binding

Example, Dynamic scope + Deep binding: z = 9

```
int x = 1;
int f(int y){ return x + y; }

int g (int h(int b)){
    int x = 2;
    return h(3) + x; //shallow binding
}
...
{int x = 4;
    int z = g(f); //deep binding
}
```

► Skip Scala Example

Functions as Parameters

What is non-local environment?

- Deep binding
- Shallow binding

Example, Dynamic scope + Shallow binding: z = 7

```
int x = 1;
int f(int y){ return x+y; }
int g (int h(int b)){
       int x = 2;
       return h(3) + x; //shallow binding
                                                            Khi q(f) được gọi:
                                                            Bên trong q, có int x = 2;
                                                            Lời gọi h(3) (tức f(3)) xảy ra.
                                                            Do "Shallow binding" và phạm vi động, khi f
\{int x = 4;
                                                            được gọi từ bên trong q, f sẽ nhìn thấy biến
                                                            x gần nhất trong chuỗi gọi hàm, đó là x cục
 int z = g(f); //deep binding
                                                            bô của a có giá tri là 2.
                                                            f(3) tính x + y với x=2 (của q) và y=3 (tham
                                                            số của f). Kết quả là 2+3=5.
                                                            g sau đó tính 5+x (với x cục bộ của g là 2).
```

▶ Skip Scala Example

Kết quả là 5+2=7.

Example in Scala

```
object FileMatcher {
    private def filesHere =
           (new java.io.File(".")).listFiles
    def filesEnding(query: String) =
      for (file <- filesHere;</pre>
            if file .getName.endsWith(query))
        yield file }
    def filesContaining(query: String) =
        for (file <- filesHere;</pre>
              if file .getName.contains(query))
          vield file
    def filesRegex(query: String) =
       for (file <- filesHere;</pre>
             if file getName.matches(query))
         vield file
```

Example in Scala

```
object FileMatcher {
    private def filesHere =
          (new java.io.File(".")).listFiles
    def filesMatching(query: String,
         matcher: (String, String) => Boolean) = {
       for (file <- filesHere;</pre>
            if matcher(file.getName, query))
         vield file
    def filesEnding(query: String) =
        filesMatching(query, .endsWith())
    def filesContaining(query: String) =
        filesMatching(query, .contains())
    def filesRegex(query: String) =
        filesMatching (query, _.matches(_))
```

What returns as functions

- Code
- Environment

khi một hàm trả về một hàm khác, thì cái "hàm được trả về " đó bao gồm hai phần:

Code (Mã lênh): Chính là thân của cái hàm được trả về đó. Environment (Môi trường): Đây là tập hợp các biến không Example, // Khai báo hàm F trả về một hàm không tham số, trả về int cuc bô mà cái hàm được trả về cần truy cập đến. Quan trong là cái môi trường này được "ghi nhớ" lại khi hàm đó void->int F () { được tạo ra hoặc được trả về. Cái này thường gọi là closure. int X = 1; // Biến x cục bộ của hàm F **int** q () return X+1; // Hàm q truy cập biến x không cục bộ (của F) return g; // Hàm F trả về hàm g // Trong chương trình chính hoặc một chỗ khác

VOÍD -> INT gg = F(); // Gọi hàm F, kết quả trả về (là hàm g cùng môi trường của nó) được gán int z = gg(); cho biến gạ // Goi hàm được lưu trong gg (chính là hàm g)

What returns as functions

- Code
- Environment

Example,

```
void -> int F () {
    int x = 1;
    int g () {
        return x+1;
    }
    return g;
}
void -> int gg = F();
int z = gg();
```

What returns as functions

- Code
- Environment

Ở dưới cùng, có cái khối main hoặc chương trình gọi.

Trong main, gọi hàm F() và gán kết quả cho gg. Khi F được gọi, nó tạo ra môi trường riêng của nó, bao gồm biến cục bộ với giá trị là 1. Bên trong F, hàm g được định nghĩa. g cần dùng đến biến x của F.

Hàm F thực hiện lệnh return g.. Lúc này, F không chỉ trả về cái code của hàm g đâu, mà nó còn "đóng gói" (closure) luôn cái môi trường của nó tại thời điểm đó, bao gồm cả biến x=1. Cái "gói" này (gồm code của g và môi trường x= 1) được gán cho biến gg trong main.

Sau đó, lệnh int z = gg(); được thực thi. Cái này gọi cái hàm đã được lưu trong gg. Khi qg() (chính là q) chạy, nó cần tính x + 1. Nó

Khi gg() (chinh là g) chạy, no cản tính x + 1. sẽ nhìn vào cái môi trường mà nó đã được " đóng gói" cùng (closure environment).

Trong môi trường đó, nó thấy biến x có giá trị là 1.

Vì vậy, nó tính 1+1=2.

Giá trị 2 này được trả về và gán cho biến z.

- Code
- Environment

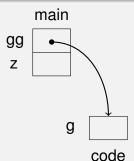
- Code
- Environment

```
main
Example,
                                            Χ
void->int F () {
                          gg
   int x = 1;
                           Ζ
   int g () {
        return x+1;
   return g;
                                   g
void \rightarrow int gg = F();
                                       code
int z = gg();
```

- Code
- Environment

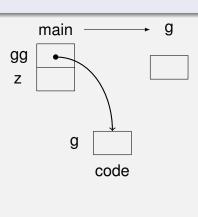
```
Example,
```

```
void -> int F () {
    int x = 1;
    int g () {
        return x+1;
    }
    return g;
}
void -> int gg = F();
int z = gg();
```


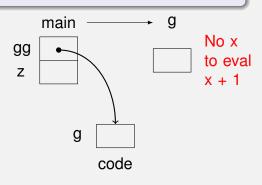
- Code
- Environment

```
Example,
void->int F () {
   int x = 1;
   int g () {
        return x+1;
   return g;
void \rightarrow int gg = F();
int z = gg();
```


- Code
- Environment

```
Example,
void -> int F () {
    int x = 1;
    int g () {
        return x+1;
    }
    return g;
}
void -> int gg = F();
int z = gg();
```


Summary

- Subprogram mechanisms
  - Simple Call-Return
  - Recursive Call
  - Exception
  - Coroutine
  - Scheduled Call
  - Tasks
- Parameter Passing
- Higher-order Functions